

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP.020.23.6.2021
Data wpływu 22.02.2021r.

Do druku nr 909

Warszawa, 22 lutego 2021 r.

WPL.168 2021.CG

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Pan
Henryk Kowalczyk
Przewodniczący Komisja Finansów
Publicznych

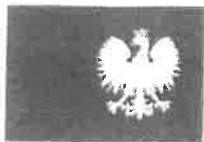
Kancelaria Sejmu
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Wasz znak: SPS-WP.020.23.4.2021

Szanowny Panie Ministrze

w odpowiedzi na pismo z dnia 21 stycznia 2021 r., w związku z wniesieniem do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu oraz niektórych innych ustaw¹, na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców², który stanowi, że do zadań Rzecznika MŚP należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących interesów przedsiębiorców oraz zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 9 ust. 1 pkt 10, który stanowi, że Rzecznik MŚP może informować właściwe

¹ Druk Sejmowy nr 909, dalej: „ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”.
² Dz. U. z 2018 r. poz. 648, dalej: „Rzecznik MŚP”.

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

organy o dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, proszę o przyjęcie poniższych uwag.

Wprowadzanie nowych obowiązków wobec mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców powinno uwzględniać zasady ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu)³. Przepisy te mogą również uzasadniać wyłączenie przedsiębiorców spod szczególnie uciążliwych obowiązków administracyjnych. Natomiast wyjątkowo wątpliwe należy uznać nadregulacje, które dotyczą najmniejsze polskie firmy, przekraczające wymogi wynikające z transpozycji dyrektyw unijnych.

W projektowanym art. 2 ust. 1 pkt 24a ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w brzmieniu:

24a) przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców prowadzący działalność polegającą na:

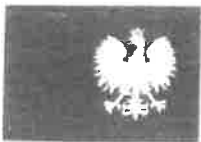
a) obrocie lub pośrednictwie w obrocie dziełami sztuki, przedmiotami kolekcjonerskimi oraz antykami w rozumieniu art. 120 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2020 r. poz. 106, z późn. zm.), w tym gdy działalność taka jest prowadzona:

- w galeriach sztuki lub domach aukcyjnych, lub*
- z wykorzystaniem wolnego portu, rozumianego jako strefa lub pomieszczenie, na obszarze których towary są traktowane jako nieznajdujące się na obszarze celnym państw członkowskich lub państw trzecich, w tym z wykorzystaniem wolnego obszaru celnego,*

b) przechowywaniu dzieł sztuki, przedmiotów kolekcjonerskich oraz antyków w rozumieniu art. 120 ust. 1 pkt 1–3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, gdy działalność taka jest prowadzona z wykorzystaniem wolnego portu, o którym mowa w lit. a tiret drugie

- w zakresie transakcji o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy transakcja jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane,*

³ T.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 162, dalej: „Prawo przedsiębiorców, Konstytucja Biznesu”.

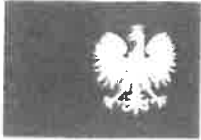
kontynuowane jest stosowanie, używanego w definicjach art. 2 (także w przepisach szczegółowych) ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁴, nadzwyczaj nieprecyzyjnego sformułowania: „*kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane*”, co sprawia, że przedsiębiorcy nie będą w stanie ustalić, czy projektowany przepis będzie ich dotyczył. **Wskazanie w hipotezie normy prawnej okoliczności zastosowania jej w oparciu o stan/okoliczność „wydawania się”, że transakcje są powiązane, rażąco narusza zasadę przyzwoitej legislacji**, do których Trybunał Konstytucyjny zaliczył m.in. określoności prawa przewidującej, że przepisy prawne muszą być formułowane w sposób na tyle jasny, aby adresat mógł bez trudności określić prawne konsekwencje swego postępowania⁵. W implementowanych art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. i-j Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE⁶ nie używa się wskazanego niejasnego sformułowania.

Ponadto w hipotezie art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. i Dyrektywy obrót lub pośrednictwo w obrocie dziełami sztuki, przedmiotami kolekcjonerskimi oraz antykami ograniczono miejscowo jedynie do galerii sztuki i do domów aukcyjnych, zaś w projektowanym art. 2 ust. 1 pkt 24a lit. b ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w tiret drugie, obrót lub pośrednictwo w obrocie dziełami sztuki, przedmiotami kolekcjonerskimi oraz antykami poszerzono na wypadki dokonywania tych czynności w wolnych portach. Po raz kolejny w projektowanym przepisie, lecz w innym aspekcie, może dochodzić więc do nadregulacji, jednak nie jest do końca jasne, dlaczego w tej nadregulacji wyróżniono wolne porty, które mogą nie być objęte polską jurysdykcją, a pomija się wszelkie inne dostępne lokalizacje, w których może być dokonywany ten obrót. Nie jest to przy tym wniosek

⁴ T.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 971, dalej: „ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”.

⁵ Wyroki Trybunału Konstytucyjnego z: dnia 5 marca 2003 r., K 7/01, OTK ZU nr 3/A/2003, poz. 19; z dnia 11 marca 2003 r., SK 8/02, OTK ZU nr 3/A/2003, poz. 20; z dnia 29 października 2003 r., K 53/02, OTK ZU nr 8/A/2003, poz. 83; z dnia 7 stycznia 2004 r., K 14/03, OTK ZU nr 1/A/2004, poz. 1; z dnia 28 czerwca 2005 r. SK 56/04, OTK ZU nr 6/A/2005, poz. 67.

⁶ Dz. U. UE. L. z 2015 r. Nr 141, str. 73 ze zm., dalej: „Dyrektywa”.

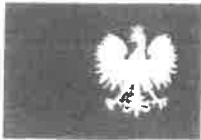
Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

Rzecznika MŚP o rozszerzenie zakresu regulacji, lecz wskazanie niekonsekwencji, która powinna skłaniać raczej do ograniczania zakresu projektowanego przepisu do ściśle określonych ram przewidzianych w Dyrektywie.

Projektowany art. 2 pkt 18 ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu: *18) pośrednicy w obrocie nieruchomościami w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i (...))*, utrzymuje nadmierny zakres podmiotów obowiązanych, ponieważ w transponowanym art. 1 pkt 1 lit b Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającej dyrektywę (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu oraz zmieniającej dyrektywę 2009/138/WE i 2013/36/UE, nadano nowe brzmienie art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. d pierwszej ze zmienianych tu dyrektyw (Dyrektywie), wskazując wprawdzie, że za podmioty obowiązane należy uznawać zasadniczo pośredników w obrocie nieruchomościami, lecz z wyjątkiem dotyczącym pośrednictwa w wynajmowaniu nieruchomości, gdy: *działają w charakterze pośredników w wynajmowaniu nieruchomości, ale tylko w odniesieniu do transakcji w przypadku których miesięczny czynsz wynosi co najmniej 10 000 EURO*. Nie należy odrzucać zgłaszanych w tej kwestii uwag podczas konsultacji projektu ustawy z odwoływaniem się do tego, że przepis o szerszym zakresie już obowiązuje, ponieważ w transponowanej Dyrektywie z 2018 r. doszło do zawężenia zakresu czynności pośredników w obrocie nieruchomościami, które podlegać mają Dyrektywie. Ograniczenie to powinno znaleźć odzwierciedlenie w zmienianym przepisie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Powyższe uwagi wskazują na to, że w dalszych pracach nad Projektem uwzględnienia wymagają więc przepisy Prawa przedsiębiorców (Konstytucji Biznesu):

Art. 68 Prawa Przedsiębiorców, który stanowi, że: *W przypadku stwierdzenia wpływu projektu aktu normatywnego na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, przy opracowaniu projektu aktu normatywnego dąży się do proporcjonalnego ograniczania obowiązków administracyjnych wobec tych przedsiębiorców albo uzasadnia brak możliwości zastosowania takich ograniczeń.*;

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców

Art. 67 Prawa Przedsiębiorców, który stanowi, że: *Opracowując projekt aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, należy kierować się zasadami proporcjonalności i adekwatności, a w szczególności:*

1) *dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli nie jest to możliwe, dążyć do ich nakładania jedynie w stopniu koniecznym do osiągnięcia ich celów;*

2) *dążyć do ograniczenia obowiązków informacyjnych, zwłaszcza gdy wymagane informacje są przekazywane przez obowiązanych organom władzy publicznej na podstawie obowiązujących przepisów;*

3) *dążyć do umożliwienia realizacji obowiązków informacyjnych w postaci elektronicznej;*

4) *implementując prawo Unii Europejskiej i prawo międzynarodowe, dążyć do nakładania wyłącznie obowiązków administracyjnych niezbędnych do osiągnięcia celów implementowanych przepisów.;*

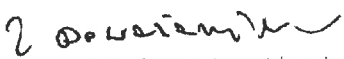
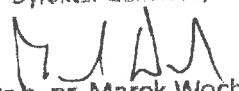
Art. 66 Prawa Przedsiębiorców, który stanowi, że:

1. *Przed rozpoczęciem prac nad opracowaniem projektu aktu normatywnego określającego zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej dokonuje się:*

1) *analizy możliwości osiągnięcia celu tego aktu normatywnego za pomocą innych środków;*

2) *oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, w tym oceny wpływu na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz analizy zgodności projektowanych regulacji z przepisami ustawy.*

2. *Wyniki oceny i analiz, o których mowa w ust. 1, zamieszcza się w uzasadnieniu do projektu aktu normatywnego lub w ocenie skutków regulacji, stanowiącej odrębną część uzasadnienia projektu aktu normatywnego.*

Z up. Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
Dyrektor Generalny

Dr h. pr. Marek Woch

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46, 00-679 Warszawa

tel.: +48 22 12 37 070, fax: +48 22 12 37 071, e-mail: biuro@rzecznikmsp.gov.pl, www.rzecznikmsp.gov.pl, NIP: 7010832846, REGON: 380779546